

PRIMLJENO	23. 04. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ	00-61-2/15-64
VEZA	
ETA	
SKRAĆENICA	PRILOG

SKUPŠTINA CRNE GORE

-Predsjedniku-

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja drPetru Ivanoviću postavljam sledeće,

Poslaničko pitanje

Šta je do sada urađeno na ispunjavanju zahtjeva EK u cilju otvaranja pregovora u poglavljima vezanim za oblast poljoprivrede 11, 12, 13? I koje su glavne prepreke i izazovi za Crnu Goru u procesu ispunjavanja standarda u ovim oblastima?

Obrazloženje:

Poljoprivreda je prepoznata kao jedan od tri osnovna razvojna potencijala u Vladinom programu. Oko 45% cjelokupne pravne tekovine EU o kojoj se pregovara, povezuje sa resorom poljoprivrede. Do sada je Crna Gora otvorila 16 poglavlja i dva privremeno zatvorila. Među najzahtjevnijim poglavljima su svakako poglavlje 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj, poglavlje 12 - Bezbednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, i poglavlje 13 - Ribarstvo. To potvrđuju i iskustva prethodnih proširenja.

Ispunjavanje standarda bezbednosti hrane važno je ne samo zbog procesa pridruživanja, već je to interes svih građana Crne Gore. Posebno je važno da se obezbijedi efikasna kontrola. Smatram da je u ovom predpristupnom periodu važno uložiti napor kako bi se se naši poljoprivredni proizvođači dobro pripremili za sve ono što ih očekuje nakon ulaska u EU. Prostor za jačanje konkurentnosti crnogorske poljoprivrede leži u njenim prirodnim resursima i tradiciji.

Poslanik

Marta Šćepanović

PRIMLJENO:	26. 11. 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/15-64/2
VE ZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Broj: 320-716/15-2

Podgorica, 24.03.2015. godine

Skupština Crne Gore
n/r Generalnom sekretaru

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje

Poslanik Marta Šćepanović, u pisanoj formi, postavila je pitanje na koje traži odgovor, u pisanoj formi, od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja za sjednicu Skupštine zakazanu za 25.03.2015. godine.

Poslaničko pitanje glasi:

Šta je do sada urađeno na ispunjavanju zahtjeva EK u cilju otvaranja pregovora u poglavljima vezanim za oblast poljoprivrede 11, 12, 13? I koje su glavne prepreke i izazovi za Crnu Goru u procesu ispunjavanja standarda u ovim oblastima?

Na postavljeno poslaničko pitanje, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja daje sledeći:

ODGOVOR

Hvala Vam što ste svojim pitanjem skrenuli pažnju na značaj i kompleksnost pregovaračkih poglavlja 11, 12 i 13. Naša javnost je najčešće usmjerena na pregovaračka poglavlja 23 i 24. Naravno, ne podcjenjujući značaj ova dva poglavlja, smatram da će stanovništvo Crne Gore imati najveće benefite od članstva, kroz pregovore u poglavljima koja se odnose na poljoprivredu i zaštitu životne sredine.

Specifičnost ovih poglavlja jeste da se uspjeh ne mjeri brzinom otvaranja i zatvaranja istih, već dobrom pripremom. Iz iskustva prethodnih proširenja, znamo da će pregovori za ova poglavlja trajati do zatvaranja pregovora o članstvu Crne Gore u EU.

Agrarna politika ne brine više samo o poljoprivredi. Ona postaje sve više ruralna politika. Reforma Zajedničke poljoprivredne politike imala je za cilj da poljoprivreda ne predstavlja više samo ono što je vjekovima bila - sektor koji se bavi proizvodnjom hrane. Poljoprivredi je dodijeljena nova uloga - uloga nosioca razvoja seoskih sredina, zaštitnika zdravlja ljudi, biljaka i životinja, uloga zaštite i očuvanja životne okoline. Upravo zbog kompleksnosti i osjetljivosti ovih oblasti, EK je postavila mjerila koja moramo ispuniti prije početka pregovora.

Strategija razvoja poljoprivrede i ruralnih područja sa akcionim planom predstavlja osnovu za otvaranje poglavlja 11. Dokument je urađen i nalazi se u finalnoj fazi usaglašavanja sa EK. I prije formalnog usvajanja dokumenta radimo na sprovođenju mjera koje imaju za cilj jačanje crnogorske poljoprivrede i stvaranju boljih uslova života u seoskim sredinama. Naš glavni cilj je da ojačamo konkurentnost domaćih proizvođača i dodatno edukujemo poljoprivredne proizvođače.

Agrobudžet za 2015. godinu iznosi 22.976.018,42 EUR, što je za 2,5 miliona više nego prošle godine. Mjere koje se finansiraju iz nacionalnih sredstava namijenjene su manjim poljoprivrednim proizvođačima, dok su za one proizvođače koji su u međuvremenu ojačali i koji poljoprivredu vide kao biznis, obezbijeđena značajna sredstva iz prepristupnih fondova. U pogledu jačanja apsorpcijske moći i administrativnih kapaciteta za sprovođenje mjera Zajedničke poljoprivredne politike EU, najvažniji zadatak za Crnu Goru je razvoj Agencije za plaćanja (sadašnji Direktorat za IPARD plaćanja). Kako usklađivanje sa pravnom tekovinom EU zahtijeva velike troškove, izborili smo se za sredstva iz prepristupnih fondova. Poljoprivrednim proizvođačima je na raspolaganju 39 miliona EUR iz prepristupnih fondova za ruralni razvoj (IPARD program). Ovaj iznos predstavlja 50% ukupnih investicija, što znači da će kroz ovu vrstu podrške u crnogorsku poljoprivredu do 2020. biti investirano oko 80-90 miliona EUR.

Poglavlje 11 ne možemo posmatrati odvojeno od poglavlja 12 - bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika. Evropski pristup bezbjednosti hrane podrazumijeva primjenu principa *od njive do trpeze* koji pokriva sve segmente prehrambenog lanca: primarnu proizvodnju, preradu, skladištenje, transport i trgovinu. Kako bi Crna Gora bila spremna za otvaranje pregovora u ovom pregovaračkom poglavlju, moramo usaglasiti nacionalno sa evropskim zakonodavstvom. To znači da u ovom momentu MPRR mora da donese 12 zakona. U skupštinskoj proceduri nalazi se osam, dva su već usaglašena, jedan je u fazi usaglašavanja, dok je ključni zakon - Zakon o bezbjednosti hrane pripremljen i biće ubrzo poslati EK na mišljenje. Još jednom želim da uputim molbu Skupštini da u što kraćem roku usvoji paket zakona za ovo poglavlje, kako bi se što prije ispunili uslovi za otvaranje poglavlja 12.

Drugo mjerilo odnosi se na usvajanje Startegije sa Akcionim planom za transponovanje zakonodavstva za ovu oblast. Samo u ovom poglavlju potrebno je prenijeti oko 5.000 direktiva, regulativa i odluka u domaće zakonodavstvo. Dokument je u fazi usaglašavanja sa EK i možemo reći da će nakon TAIEX misije planirane za april, dokument biti prosleđen na usvajanje Vladi Crne Gore.

Jedna od izuzetno zahtjevnih oblasti za usklađivanje sa EU, kako po pitanju finansija, tako i po pitanju ekologije, je neškodljivo uklanjanje nusproizvoda životinjskog porijekla. Mora se pronaći efikasan i prihvatljiv način uklanjanja ove vrste otpada, naročito imajući u vidu da je za uspostavljanje ovog sistema neophodno obezbjediti velika finansijska sredstva koja se u ovom momentu procjenjuju na 11 miliona eura. Značajna sredstva moramo izdvojiti i za izgradnju graničnih prelaza za kontrolu proizvoda koji podliježu fitosanitarnoj i veterinarskoj kontroli (tzv. BIP-ovi). Uz podršku projekta MIDAS, u završnoj fazi su građevinski radovi na prvom ovakvom objektu - BIP Bar u skladu sa EU standardima. Za njegovu izgradnju izdvojeno je oko 400.000€, a za njegovo opremanje neophodno je izdvojiti dodatna sredstva.

Treće mjerilo je ispunjeno. Riječ je o kategorizaciji svih objekata za hranu i listu usaglašanih, odnosno neusaglašanih objekata za hranu. Lista je dostavljena EK. Kategorizacija podrazumijeva utvrđivanje trenutnog stanja ispunjenosti propisanih infrastrukturnih i drugih higijenskih zahtjeva i definisanje stepena neusaglašenosti sa standardima EU. Za objekte koji su ocjenjeni kao neusaglašeni biće na raspolaganju IPARD sredstva.

Ovo poglavlje predstavlja veliki izazov za Crnu Goru, ali i šansu. Bez potpune primjene standarda bezbjednosti hrane ne možemo izvoziti prehrambene proizvode i biti konkurentni. Pored značajnih finansijskih sredstava koje moramo uložiti u izgradnju graničnih prelaza, laboratorija i drugih infrastrukturnih projekata, dodatni izazov predstavlja malobrojna administracija i nedovoljan broj veterinaru.

Za poglavlje 13 – ribarstvo, Ministarstvo je izradilo Nacrt Stargije sa Akcionim planom. U toku su konsultacije sa EK. Najveći izazovi su jačanje ribarske flote i nedovoljni administrativni kapaciteti, posebno u dijelu inspekcija. Imamo 3 ribarska inspektora koji pokrivaju cijelu obalu i koji su slabo opremljeni. Dodatno, MPRR mora nastaviti sa jačanjem svojih administrativnih kapaciteta u Direkciji za ribarstvo, zbog izuzetno kompleksne Zajedničke ribarske politike EU. Takođe, ribarska inspekcija mora biti broičano veća, bolje opremljena i adekvatno obučena za implementaciju ZRP.

Naš cilj je da ovaj sektor učinimo efikasnim i samoodrživim kako bi ribari imali benefite koje donosi članstvo u EU. Moramo još podići standarde bezbjednosti hrane, uspostaviti sledljivost i izboriti se sa nelegalnim i neprijavljenim ribolovom. Vlada je usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o morskome ribarstvu i marikulturi, i set podzakonskih akata.

Da zaključimo, u poglavljima 11, 12 i 13 očekuje nas mnogo rada. Ne bi bilo dobro da ponovimo greške nekih prethodnih proširenja i uđemo u EU nedovoljno pripremljeni za ono što nas čeka na zajedničkom EU tržištu. Važno je da saradujemo, priznamo svoje mane i vrijedno radimo kako bi svoje nedostatke pretvorili u prednosti. Ministarstvo će nastaviti sa edukacijom poljoprivrednih proizvođača i stipendiranjem mladih ljudi koji žele da doprinesu jačanju crnogorske poljoprivrede i ribarstva. Nadamo se i još boljoj saradnji sa svim članovima ovog uvaženog Doma.

S poštovanjem,

MINISTAR,

Petar Ivanović